

REPUBLIC OF RWANDA
RWANDA AGRICULTURE BOARD
Office of the Director General
Kigali- Rwanda

AMASEZERANO N° 1.11/...../016/LB/H.Q

AMASEZERANO YO KOROZA INKA MURI GAHUNDA
YA GIRINKA

UBWOKO BW'AMASEZERANO	:	KOROZA
UWOROJE	:	IKIGO GISHINZWE ITERAMBERE RY'UBUHINZI N'UBWOROZI MU RWANDA (RAB)
UHAGARARIYE UMURYANGO WOROJWE	:	MADAMU/BWANA:..... Tel:
UMUTERANKUNGA	:	LETA Y'U RWANDA/ UNDI.....
AGACIRO K'INKA	:
UHAGARARIYE AYA MASEZERANO	:	MADAMU/BWANA:.....
ITALIKI	:

Mu rwego rwo gushyira mu bikorwa Gahunda ya Girinka munyarwanda igamije kuzamura imibereho y'imiryango ikennye no gutanga icyororo kugira ngo abanyarwanda bose babarirwa muri icyo cyiciro bagerweho n'iyi gahunda;

Ikigo Gishinzwe Iterambere ry'Ubuhanzi n'Ubworozi mu Rwanda (RAB)/Akarere, gihagarariwe/gahagarariwe na

ku ruhande rumwe;

NA

Bwana/Madamu/.....

uhagarariye umuryango worojwe

Ufite N°y'indangamuntu.....

Utuye

Akarere ka

Umurenge wa

Akagali ka

Umudugudu wa

ku rundi ruhande;

Impande zombi zemeranijwe ibi bikurikira:

INGINGO YA MBERE: IMPAMVU Y'AMASEZERANO

Aya masezerano agenga imicungire y'inka yorojwe umuryango muri gahunda ya Girinka munyarwanda.

INGINGO YA 2: IGIHE CY'AMASEZERANO

Igihe aya masezerano azamara ntikigenwe kuko agamije gucunga neza inka yorojwe, kwitura no guharanira kutazimya igicaniro.

INGINGO YA 4: INSHINGANO Z'IMPANDE ZOMBI

4.1. Inshingano z'uworoje

Muri aya masezerano uworoje afite inshingano zikurikira:

- 1) Kubahiriza Amabwiriza ya Minisitiri w'Ubuhanzi n'Ubworozi N° 0001/2016 agenga imitangire n'amicungire y'inka zitangwa muri gahunda ya Girinka;
- 2) Gukurikirana imibereho y'inka yorojwe;
- 3) Gutanga umuti wica uburondwe, umunyu w'inka n'ibindi bikoresho by'ibanze bizafasha umuryango worojwe;
- 4) Gukurikirana igikorwa cyo kwitura;
- 5) Gutanga icyemezo cy'ishimwe k'uwituye.

4.2. Inshingano z'uworojwe

Umuryango worojwe ufite inshingano yo guharanira no gusigasira igihango ugiranye n'uwaworoje, kigamije kuzamura imibereho y'umuryango, kwitura no kutazimya igicaniro mu rugo.

By'umwihariko umuryango worojwe ufite inshingano zikurikira:

- 1) Kubahiriza Amabwiriza ya Minisitiri w'Ubuhanzi n'Ubworozi N° 0001/2016 agenga imitangire n'amicungire y'inka zitangwa muri gahunda ya Girinka;
- 2) Kwishingira no kwita ku bijyanye n'imirire n'ubuzima bw'inka yorojwe, hagamijwe kuyifata neza, kuyirinda indwara, kuyigirira isuku, kuyivuriza igihe, kandi ukitura;
- 3) Kororera mu kiraro no guhinga ubwatsi buhagije kandi bw'ubwoko butandukanye, kugira ngo inka ibashe kubona ubwatsi buvanze kandi bufite intungamubiri yuzuye;
- 4) Kwihutira kumenyesha umukozi ufite ubworozi mu nshingano ze ku rwego rw'umurenge igihe inka irwaye kugira ngo ivurwe;
- 5) Gushaka imiti yose ikoresha mu kuvura inka irwaye;
- 6) Koza inka kabiri (2) mu cyumweru hakoreshejwe umuti wica uburondwe;
- 7) Guha inka ibinini by'inzoka inshuro imwe mu mezi atatu;
- 8) Gukingiza indwara hakurikijwe gahunda itangwa na serivisi ishinze ubuzima bw'amatungo;
- 9) Guteza inka intanga z'ubwoko bwa kijyambere;
- 10) Kugira ikayi yuzuzwamo ibyakorewe inka byose, amata ikamwa n'ibindi byose ihabwa mu rwego rwo kwita ku mibereho myiza yayo;
- 11) Igihe inka ipfuye, kumenyesha urwego rwamworoje inka ikimara gupfa;
- 12) Kumenyesha bitarenze iminsi 7 mu nyandiko urwego rw'umurenge ko inka yorojwe yabyaye;
- 13) Gufata neza inyana cyangwa ikimasa kugeza igihe cyo kwitura;
- 14) Kutaragiza cyangwa ngo wimukane inka worojwe atabihereye uburenganzira bwanditsen'Umunyamabanganshingwa bikorwa w'Umurenge;
- 15) Kwirinda uburiganya ubwo aribwo bwose mu micungire y'inka yorojwe;
- 16) Kudafata umwanzuro ku nka worojwe cyangwa se iyikomokaho, utagishije inama komite ya Girinka ku rwego rw'umudugudu;
- 17) Gusubiza urwego rwamworoje inka worojwe, mu gihe usanze utagishoboye kubahiriza ibiteganwa n'aya masezerano n'amategako u Rwanda rugenderaho;
- 18) Mu gihe umuryango worojwe inka ufashe icyemezo cyo kuyisubiza Urwego rwaworoje, ubikora mu nyandiko yandikiwe umuyobozi w'urwo rwego umenyesha ko atagishoboye

kwita ku nka yorojwe, bityo akaba asaba ko urwo rwego rwayisubirana;

INGINGO YA 5: ISESWA RY'AMASEZERANO

Aya masezerano ashobora guseswa igihe cyose hari uruhande rutubahirije inshingano zarwo. Uruhande rwifuza gusesa amasezerano rubimenyesha urundi mu nyandiko mu gihe cy' iminsi cumi n'itanu (15) ibanziriza iseswa ryayo. Uworaje yizigamiye ububasha bwo gusesa aya masezerano nta nteguza no gufata umwanzuro ishingiyeye ku biteganwa n'Amabwiriza ya Minisitiri N° 0001/2016 agenga imitangire n'amicungire y'inka zitangwa muri gahunda ya Girinka, igihe cyose isanze inka yorojwe iri mu kaga.

INGINGO YA 7: UBURYOZWE

Umuryango worojwe wirengera uburyozwe, igihe cyose gupfa cyangwa kuburirwa irengero kw'inka, bifite isanomuzi y'uburangare cyangwa ikosa ryawo.

Hatitawe ku gihe amasezerano amaze, uworoje ntacyo aryoza igihe yasheshe amasezerano nta nteguza, mu gihe icyemezo cyafashwe kitanyuraniye n'Amabwiriza agenga gahunda ya Girinka, kandi kikaba cyarafashwe hagamijwe gusigasira gahunda ya Girinka.

Uhagarariye umuryango worojwe ashobora gukurikiranwa imbere y'ubutabera mu gihe icyaha yakoze giteganywa n'amategeko ahana mu Rwanda.

INGINGO YA 8: UBURYO BWO GUKEMURA IMPAKA

Impaka zivutse mu ishyirwa mu bikorwa ry'aya masezerano zikemurwa mu bwumvikane bw'impande zombi. Iyo impande zombi zidashoboye kumvikana, uruhande rubangamiwe, rwiambaza urukiko rubifitiye ububasha.

INGINGO YA 3: AMATEGEKO AGENGA AYA MASEZERANO

Aya masezerano agengwa n'amategeko yubahirizwa muri Repubulika y'u Rwanda.

INGINGO YA 3: URURIMI RUKORESHA MURI AYA MASEZERANO

Muri aya masezerano ururimi rukoresha ni ikinyarwanda

INGINGO YA 9: INGINGO ZISOZA

Ku bidashoboye guteganywa muri aya masezerano, impande zombi zemeranijwe kubahiriza ibiteganwa n'amategeko y'u Rwanda afitanye isano n'itegurwa n'ishyirwa mu bikorwa ry'amasezerano.

Aya masezerano akozwe mu nyandiko ebyiri z'umwimerere zigenewe impande zigiranye amasezerano, Akarere n'Umurenge umuryango worojwe ubarizwamo, bigahwabwe kopi.

Bikorewe i.....

Tariki ya

Madamu/ Bwana.....

.....

UHAGARARIYE UMURYANGO KU RUHANDE RW'UWOROJWE

Madamu/ Bwana.....

.....

KU RUHANDE RW'UWOROJE